

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqqa boshlagan

Zarafshon

www.zarnews.uz [@zarnews_uz](https://www.facebook.com/zarnews.uz) [@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz)

2024-yil 5-mart, seshanba,
28 (23.905)-son

KUN
HIKMATI

"Daraxt bir
joyda ko'karadi"
maqoli ishga
emas, yashashga
nisbatan
aytilgan

↓ 2024-yil – Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili

TO'LIQ, SIFATLI VA SO'ZSIZ

Davlat dasturi tasdiqlangan hujjatda
qo'llanilgan bu jumlalar mushohada-
ga, mulohazaga undaydi.

Savol tug'ilishi tabiiy, Prezident imzola-
gan hujjatlarda belgilangan vazifalar shundoq
ham to'liq, sifatli va so'zsiz ijob qilinishi kerak
emasmi? Davlat dasturi haqida gap ketganda,
bunday bo'lmayotgan ko'rindi.

Misol uchun, 2023-yil davlat dasturida
belgilangan va yil davomida bajarilishi lozim
bo'lgan 443 ta topshiriqdan 357 tasi to'liq
bajarildi.

Guvohi bo'lganligizdek, 100 ga yaqin top-
shiriq ijobi yakunlanmagan. 33 tasining ijob
muddati belgilangan tartibda uzaytirilgani
ba'zilay qolganlari sonini qisqartiradi, albatta.

Ammo 50 dan ko'proq, mayli bitta bo'lsa
ham topshiriq belgilangan muddatda bajarilmay-
qolgan boshqa muammolarni yuzaga keltirmay-
dimi? Balki shuning uchun joriy yilga mo'ljallan-
gan davlat dasturida muayyan vazifalarni to'liq,
sifatli va so'zsiz bajarish belgilangandir.

MUDDATLAR, MANBALAR - BARCHASI ANIQ

Jami 35 banddan iborat farmon bilan tan-
ishkansiz, qarib har biriga aniq muddatlar
belgilanganiga guvoh bo'lasiz. Muhim, ularning
ayrimlari ayni paytda – mart oyidan yo'iga
qo'yilgan, ish boshlangan.

Misol uchun, dasturda mahalla, ta'lim
muassasalari, korxona va tashkilotlar tizimi-
da mukofot jamg'armasi 600 million so'm
miqdorida xorijiy tillar ("ibrat farzandlari")
bo'yicha tanlovlardan, kibersport musobaqalari va
"Zakovat" intellektual o'yinlari yuqori saviyada
tashkil etilishi belgilangan.

1-martdan boshlanishi belgilangan ushbu
topshiriq siz-u bizga mas'uliyat yuklamayti-
mi? Chunki bu - bolangiz til o'rgansin, "geym
klub"da faol bo'lsin, kutubxonada beri kelmasin,
davlat pul beradi, degani emasmi?

Keyingi - kasblar tanlovi g'oliblariga qara-
tilayogan e'tibor ham e'tirofga loyiq. Chunki
endi ular o'z hududlarida jihozlangan ustaxo-
nalan bilan ta'minlanadi.

E, Yoshlar ishlari agentligi va mahalliy hokim-
liklarga yuklatilgan ekan, amalga oshmaydigan
topshiriq deyishga shoshilmang. Chunki vazifa
uchun mablag' manbasini ham aniq ko'rsatilgan,
bu ish "Yoshlar daftari" jamg'armasi mablag'larini
hisobidan amalga oshiriladi.

To'g'ri, shu paytgacha qayd qilingan
jamg'arma mablag'larini ochiqlanganini, ya'ni
qancha tushgan, nimalarga sarflanganini
ko'rmadik. Ammo uning borligi va pulini sar-
flash bo'yicha yo'naliш to'g'ri ko'rsatilganligi
kishiga, xossatan, yoshlarga umid berishi
shubhasiz.

Umuman, shu ikki misolning o'zi davlat yi-
git-qizlarga kitob o'qing, kasb yoki til o'rganining,
mayli, kiber sport bilan shug'ullansangiz ham
moliyavi qo'llab turamiz, degandek tuyuladi.

DOIMIGIDEK ASOSIY E'TIBOR TA'LIMGA

Jamoatchiligidan orasida Yaponiya dun-
yodagi ilg'or davlatga aylanishi, xalqi faro-
von turmush kechirishining asl sababi ta'lim
bo'lganligi e'tirof etiladi.

Aslan olganda, bu an'ana asriy mero-
miz qatida ham chang bosib yotgandi. Faqat
avalgi boshqaru davrida ta'limga munosa-
batimiz haminqadar bo'ldi. Keyingi yillarda esa
bu xatolarni to'g'rilashga harakat qilinmoqda.

Misol uchun, ta'lim uchun eng muhim
poydevor maktabgacha ta'lim hisoblanadi.
Shundan kelib chiqib, farmonda tizimni yan-
gi bosqichga olib chiqish hamda bolalarning
to'liq qamrovini ta'minlash borasida bir nechta
maqsadlar belgilandi. Masalan, bu yil qamrov
darajasi 76 foizga yetkazildi.

Muhimi, bunda sifatga ham alohida e'tibor
qaratiladi. Bog'chalar o'zidan keyingi bosqich
uchun mustahkam poydevor bo'lishini ta'min-
lash maqsadida 6 yoshli bolalarni maktabga
tayyorlash tizimi bilan qamrov darajasini 96
foizga yetkazish, 170 ta maktabgacha ta'lim
muassasalarining maktabga tayyorlov gu-
ruhlarida kompyuter guruhlarini tashkil etish
masalasi ham belgilangan.

Yoqubjon MARQAYEV.

Maktablarda o'qituvchilar uchun har to-
monlama qulay sharoit yaratish, yangi
maktablar qurish, mavjudlarini rekonstruksiya
qilish, laboratoriya jihozlari, mebellar bilan
ta'minlash amaliyotga joriy etiladi.

Shuningdek, davlat dasturida pedagoglar
maqomini belgilash, ularning malakasini oshi-
rish, baholashning yangi tizimini joriy etish
bo'yicha kiritilayotgan yangiliklar kishini qu-
vontirishi shubhasiz.

YAXSHI MUJDALAR KO'P, LEKIN AMALIYOT MUHIM

Davlat dasturiga oid farmonda "2024-yil
1-maydan boshlab fuqarolar va tadbirkorlik
subyektlari uchun yangi majburiy to'lovlar va
yig'imlarni faqatgina qononusda belgilash amali-
yoti kiritilsin", deb belgilangan.

Bir qarashda oddiy amaliyot. Ammo jiddiy
o'yab qaralsa, amaliyotga joriy qilinsa, kattha
ish. Negi?

Bilasiz, IMEI kodlarini majburiy to'lov hiso-
biga ro'yxatdan o'tkazish tartibi bor. Aniqrog'i,
respublikamizga sotish yoki shaxsiy foydalananish
uchun olib kirladigan va ishlab chiqariladigan
mobil qurilmalarni ro'yxatga olish uchun huku-
mat qarori bilan to'lov undirish belgilangan.

"Bakiro" telegram kanalida bildirilishicha, 2
yil avval hatto vazir ham UzIMEI tizimida ro'yxatdan
o'tish uchun to'lovni soliq deb atagan. Soliq bo'lgach, uni parlament qonun bilan
tasdiqlashi kerak.

Bu kabi to'lov boshqa yo'q, deysizmi?

Masala shundaki, bu kabi dasturda
belgilangan vazifalar ijobi doimiy nazoratga
olinishi shart. Toki ijobi yumaloq yostiq bo'lib
ketmasin.

Vazifalar respublika idoralari bilan bog'liq
deyishingiz mumkin. Ammo dasturda Samar-
qand so'zi 19 marta qo'llanigan.

O'QIB CHIQLING, TANISHIB QO'YING!

Davlat dasturi haqida gap ketganda, ak-
sariyat hollarda unga e'tibor bermasligimiz
taajjubli. Negaki, unda aytilgan har bir gap,
kerak bo'lsa, har bir jumla, bevosita yoki bilvo-
sita hayotimizga ta'sir qiladi.

Umuman, davlat rahbarining farmoni bi-
lan 2024-yilga mo'ljallangan amaliy tadbirlar
rejasi, 2024-yilda ishlab chiqiladigan normati-
v huquqiy hujjalarni loyihalari ro'yxati tas-
diqlandi. Amaliy tadbirlar rejasi 5 ta yo'naliш
va 100 ta maqsaddan iborat.

Bunisi tushunarli, lekin normativ hujjalarni
loyihasi bilan tanishib chiqish albatta, kerak.
Chunki unga ko'ra, neft, gaz va elektr energiyasi
sohalarida tarif islohotlarini amalga os-
hirish bo'yicha normativ-huquqiy hujjalarni
loyihasi va bunda:

elektr energiyasi, tabiiy va suyultirilgan gaz-
ning narxlari va tariflarini o'z tannarxidan kam
bo'lmagan miqdorda hisob-kitoblarni amalga
oshirish;

hisob-kitoblar natijasiga ko'ra, elektr
energiyasi, tabiiy va suyultirilgan gazning narx-
lari va tariflarini tasdiqlash;

ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlarni
qo'llab-quvvatlash maqsadida elektr energiyasi
va tabibiy gaz narxlarni belgilashda "ijtimoiy
me'yor" tizimini joriy etish ko'zda tutilmoqda.

Demak, tushundingiz, joriy yilda tabiyyi va
suyultirilgan gaz, elektr energiyasi narxi ham
oshadi. Bu vazifani amalga oshirish muddati
va mexanizmlari haqida qo'shimcha ma'lumotlarni
qayerdan olishni bilasiz. Darvoqe, ko'p
qavatlari turar joy xonardonlarining tabiyyi gaz,
elektr energiyasi va issiqlik ta'minot, ichimlik
va oqova suv hamda chiqindilarni olib chiqish
xizmatlari kabi kommunal to'lovlarini birlashtir-
uvchi yagona to'lov tizimi joriy etiladi.

To'g'ri, bu dastlab tajriba-sinov tariqasida
Navoiy shahrida yo'lgan qo'yildi. Lekin bosqich-
ma-bosqich respublikaning barcha hududlar-
iga joriy etilishi, o'sha avalroq aytilgan gap
– chiqindidan qarzdor bo'lsangiz, chiroqqa ham
pul to'lay olmasligingizga sabab bo'ladi.

Yaxshi, tushundingiz, joriy qilinadigan yan-
giliklarni ijtimoiy tarmoq yoki OAV dan kutmas-
dan dastur bilan o'zingiz tanishing. Hayotingizni
o'zingiz rejalashiring!

Yoqubjon MARQAYEV.

Nurobodlik Abdurauf SULTONOV
olgan surat.

Taklif

Eski shinani qayta ishlasak

Ma'lumotlarga ko'ra, hozirda respublika-
mizda jismoniy shaxslarga tegishli avto-
mobillar soni 3 million 760 mingdan ortiqni
tashkil etadi. Bunga xizmat avtomobilari
ham qo'shsak, ular soni 4 millondan or-
tadi. Birgina viloyatimizda (xizmat mashi-
nalarisiz) jismoniy shaxslarga tegishli auto-
mobillar 417 mingdan ortiq ekan.

Endi avtomobil shi-
nalari yilda o'rtacha bir
marotaba almashitiriladi,
deb hisoblasak, viloyat-
da bir yilda 1 million 668
ming, respublikamizda
esa (yuk tashuvchilar-
siz) 16 milliondan ortiq
avtomobil shiniyi yaroq-
siz holga keladi va qayta
ishlanmasligi bois shun-
chaki tashlab yuboriladi.
Rivojlangan davlatlarda
esa qayta ishlani, ikki-
lamchi mahsulot sifati-
da foydalanimiz. Agar
bizda ham shinani qayta
ishlab, granula holiga
kelтирish yo'lg'a qo'yil-
sa, yangi imkoniyatlar
ochiladi. Ya'ni, mayda-
langan, granula holiga
kelтирilan shinalardan
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish
mumkin. Ko'p qavatlari
uylar yo'laklari, mini fut-
bol maydonlari, maktab,
bog'chalar, yozgi o'yin-
goh, sport maydoncha-
larida to'shamalar sifatida
sport majmularida
to'shamalar, rezina
gilamlari ishlab chiqarish

Munosabat

20-fevral kuni Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida ijtimoiy himoya sohasidagi ustuvor vazifalar yuzasidan videoselektor yig'ilishi bo'lib o'tdi. Unda sohada amalga oshirilgan ishlar tah-lil qilinib, tizimni o'zgartirish bo'yicha yo'naliishlar belgilab berildi.

PARA SPORTGA E'TIBOR

Jumladan, yig'ilishda nogironligi bo'lganlar uchun Sportni rivojlantirish assotsiatsiyasi tashkil etish belgilandi. Unga muvofiq, Paralimpiya qo'mitasi, tegishli sport federatsiyalari, O'zbekiston maxsus olimpiadi assotsiatsiya tarkibiga kirishi ta'kidlandi. Ushbu tashbus imkoniyati cheklangan va nogironligi bo'lgan shaxslarni sport bilan qamrab olishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Assotsiatsiya nogironligi bor shaxslarni mahalladan boshlab ommaviy sportga jalb qilish bilan shug'ullanadi va «Besh tashabbus» doirasida sport musobaqalarini o'tkazib boradi. Hozirgi kunda «Besh tashabbus para-limpiadasi» doirasida para yengil atletika (yugurish, nayza ulotqirish va yadro ulotqirish), para stol tennis, aravachada stol tennis, para shaxmat va para shashka kabi sport turlaridan uch bosqichli musobaqa tashkil etilgan. 2023-yilda ushbu musobaqalarning birinchi va ikkinchi bosqichlarida viloyatimizdan 662 nafr yoshlar ishtirot etdi. Sportchilarimiz musobaqalarning respublikasi bosqichida 6 ta oltin, 1 kumush medalni qo'g'a kiritidi.

Yig'ilishda berilgan topshiriglar ijrosini ta'minlash maqsadida viloyatimizda imkoniyati cheklangan va nogironligi bo'lgan shaxslarni sportga jalb qilish, uuda o'tirib qolmasligi, jamiyatga qo'shilish va ularning bandligini ta'minlash maqsadida tuman (shahar) lardagi 23 sport ta'lif muassasasida 80 ta para guruh faoliyat yo'iga qo'yildi. Ularda shug'ullanayotgan 342 nafr para sportchiga 43 nafr murabbiyi va mutaxassis birkirtildi.

Aytish joizki, 2021-yilda O'zbekiston Milliy paralimpiya qo'mitasi hamda uning hududiy bo'limlari tashkil etilishi natijasida para sport turlariga e'tibor yanada oshdi va nogironligi bo'lgan shaxslarning yuqori natalarga erishishi uchun zarur sharoit yaratildi. Misol uchun, 2023-yilda Xitoyda bo'lib o'tgan IV Para Osiyo o'yinlarida viloyatimizdan 6 para sport turi bo'yicha 12 nafr sportchi ishtirot etdi va 2 ta oltin, 1 ta kumush, 5 ta bronza medala sazovor bo'ldi.

Nogironligi bo'lgan yoshlarni sportga jalb qilish uchun doimiy targ'ibot va seleksiya ishlari mahallalar-dagi yoshlar yetakchilari va sport maktabi murabbiylari bilan birlgilikda olib borilmoqda. 2023-yilda sportga layoqati imkoniyati cheklangan shaxslarning 200 nafrasi musobaqalarga jalb etilgan bo'lsa, joriy yil bu raqamni 300 ga yetkazish rejalashtirilgan.

Arslonbek YORQULOV,
O'zbekiston Milliy paralimpiya qo'mitasi
viloyat bo'limi ijrochi direktori.

"Institutga hujjat topshirib, kira olmaganimdan keyin bekor qoldim. Daromadim yo'q, qo'limda na bir hunar bor edi. Shunda dadamning maslahati bilan bandlik idorasiga murojaat qildim. Ular meni kasb-hunaraga o'qitish markaziga o'qishga yuborishdi. Ochig'i, undagi IT yo'naliishini ham kompyuter o'yinlarini yaxshi ko'rsatish uchun tanlaganman. Biroq o'qish davomida sohaning ulkan imkoniyatlarini anglab yetdim".

Bu biznes namoyandaligiga yaxshi tanish bo'lgan "Sayqal marketing" agentligi asoschisi O'tkir Barotovning muvaffaqiyatga erishish yo'lidagi xotiralar. Hozir uning agentligida 8 nafr IT mutaxassisining bandligi ta'minlangan. 200 nafraga yaqin shogirdlari turli tashkilotlarda samarali mehnat qilmoqda. Subbatdoshimiz yana bir nechta yangi loyihibar ustida ishlayotganligini, yaqin o'rta da xorijiy investorlar bilan hamkorlikda IT yo'naliishidagi o'quv markazi ochishini ham aytib o'tdi.

Bugungi kunda viloyatimizda band bo'lgan aholi uchun 2 ta monomarkaz, 4 ta kasb-hunarga o'qitish markazi hamda 122 ta mahallada aholini kasb-hunarga o'qitish maskani faoliyati yuritmoqda. 2023-yilda ularda 11,3 ming nafr ishsiz fuqaro 37 yo'naliishda kasb-hunar va xorijiy tillarga o'qitilgan. Biz Samarqand ishsizlarni kasb-hunarga o'qitish markazi misolida ayni amaliyotning fuqarolar taqdirdagi ahamiyatini o'rganishga harakat qildik.

Avalo, markaz haqida to'xtalsak. Muassasa Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligining O'zbekistonda kasb-hunarga o'qitish imkoniyatlarini rivojlantirish loyihasi doirasida Koreya xalqaro hamkorlik agentligi (KOICA) ishtirokida tashkil etilgan. Bir yilda ikki navbatda 310 nafr fuqaroni o'qishga qabul qilish imkoniyatiga ega. Markazda bugungi mehnat bozorida talab yuqori bo'lgan avtomobilarni ta'mirlash va ularga texnik xizmat ko'rsatish, elektron texnikalarni montaj qilish va sozlash, kompyuter injiniring, kompyuter grafikasi va multimedia tizimlari texnigi singari 6 yo'naliish bor.

— Markazimizning o'ziga xos jihatni

Bekorchilikdan korxona rahbarligigacha

yoxud kasbga yo'naltirilgan ishsizlarning taqdiri nima bo'lyapti?

shundaki, o'quvchilarimiz 6 oy shu yerning o'zida nazariy va amaliy bilim olsa, yana 2 oy korxonalarda ishlab chiqarish amaliyotini o'taydi, - deydi markazning marketing bo'limi boshlig'i M.Kamolov. — Ya'ni, ular amaliyotini o'tash davomida tegishli korxonalar bilan mehnat shartnomasini tuzishi yoki bandlik idoralari orqali tuzilgan uch tomornlama shartnomaga bilan ishsha joylashishi mumkin. O'qish davomida istiqbolli biznes loyihalarni ishlab chiqqan o'quvchilarimiz shaxsiy ishini ochishi uchun startap inkubatorimizdan foydalanishi mumkin. Uning rezidentlariga ofis xizmatlari ham ko'rsatiladi. Va bularning barchasi bepul.

Kompyuter injiniring hamda kompyuter grafikasi va multimedia tizimlari texnigi bo'limlarini umumlashtirib, IT bo'limi deyishar ekan. Maqolamiz qahramoni O'tkir Barotov aynan shu yerda birinchi sabog'i o'ldi. Jami 90 nafr o'quvchi o'qiydingan bo'lim to'liq zamonaviy kompyuterlar bilan jihozlangan. Ta'lif dasturi ham oddiy emas, bugungi sanato labalarini o'rganish asosida yaratilgan. Bu o'quvchi o'lgan bilimi orqali qanday daromad qilishni ham o'rganadi, degani.

— Markazimizga kelganlarning barchasida ham kasb o'rganishga ishtiyod bo'lmaydi, - deydi IT bo'limi rahbari Javlon Hakimov. — Shunchaki sertifikat

olgani kelganlar ham bo'ladi. Biroq bir necha kunlik mashg'ulotlardan ke Yin ularning fikri o'zgaradi. Sababi bi faqat daromad keitirishga xizmat qiladigan bilimlarni beramiz. Har bir dars o'quvchilar uchun yangi bir imkoniyat eshigini ochadi. Bu imkoniyatlardan samarali foydalanih, katta natijalarga erishganlarning ko'philigi boshidan o'g'ir kunlari o'tkazgan. Masalan, mardikor bo'lib ishlab, salomatligini yo'qtog'ach, o'qishga kelgan shogirdlarini bo'lgan. Hozir ular ham IT xizmatlari studiyalarini o'chib, yaxshigina daromad qilişayti.

— Ustaga shogird tushib, mashinaga gaz qurilmasini o'rnatish uchun yig'ma maket, elektromobil, bularning barchasi o'quvchilarining qo'li bilan yasalgan. — Markazimizga kelganlarning barchasida ham kasb o'rganishga ishtiyod bo'lmaydi, - deydi urgutlik U.Qulmurow. — Lekin avtomobilarning tuzilishi, qurilmalarining ishslash prinsipi haqidagi

yetarli bilimga ega bo'lmay turib, yaxshi usta bo'lmasligimni tushundim. Shunda so'rab-surishtirib, shu maskanni topdim. O'qish davomida juda ko'p narsalarni o'rgandim. 8 oyda mustaqil usta bo'lib yetishdim.

Usta o'qishni 2017-yilda tamomlangan ekan. Hozir u tadbirkor sifatida bir nechta avtomobilarga texnik xizmat ko'rsatish shoxobchalarini boshqaradi. Shogirdlari bilan faoliyat yo'naliishini yanada kengaytirish ustida ishlayatdi.

Markazda o'quv dasturlarini takomillashtirish, xususan, ta'lif jarayonini davat labiqa moslashtirish masalasi ham e'tibordan chetda qolmagan. Elektromobilarga texnik xizmat ko'rsatish bo'limini tashkil etish rejasiga shulardan bire. Viloyatmizda elektromobillar soni oy sayin ortgani holda, ularga xizmat ko'rsatish ehtiyoji deyarli qondirilmayotganini hisobga olsak, yangi mutaxassislar tez fursatda o'z joylarini topadi.

— 80 ta korxona bilan hamkorlik sharhnomamiz bor, - deydi markazning mashinasozlik va elektronika bo'limi rahbari R.Xojamatov. — Ayni kunda "O'zstandart" agentligi litsenziyasini olish harakatidamiz. Agar maqsad-imzalama erishsak, korxonalarining katta anqlikni talab qiladigan o'chov va boshqa uskulalarini shu yerning o'zida ta'mirlash mumkin bo'ladi. Hozir ular uskulalarini, poytaxtga olib borishga majbur bo'lishmoqda. Yangi xizmat turi yangi ish o'rinnari degani.

Muassasada xorjida ishslash istagi-ni bildirgan fuqarolar uchun ham keng imkoniyatlar bor. Misol uchun, markaz 2023-yilda Janubiy Koreyaning Keimyung kollegi universiteti bilan memorandum imzolagan. Ular kelishgan "1+2" loyihasiga ko'ra, fuqarolarimiz bir yil markazda va 2 yil Koreyada o'qib, o'sha yerning o'zida mehnat faoliyatini davom ettirish imkoniyati bilan kasb o'rganishi mumkin. Shuningdek, Germaniya tomoni bilan tuzilgan dual ta'lif dasturiga ko'ra, olmon tilini biladigan fuqarolar Germaniyada o'qib, ham ishlashi mumkin.

Bular markazda amalga oshirilayotgan ishlarning bir qismi, xolos. Unga kasb o'rganish uchun kelgan fuqaroning o'zida ishtiyoy bo'lsa, kifoya. Zero, bu yerga bekorchi sifatida kelgan ko'plab insonlar bugun o'zi ish beruvchi bo'lib, katta jamoalarni boshqarishmoqda.

Asqar BAROTOV,
"Zarafshon" muxbiri.

BU FAKT!

Viloyat statistika boshqarmasiga ko'ra o'tgan yil viloyatda markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan 2,7 trillion so'm investitsiyalar o'zlashtirilgan.

Ikki yilda 265 ta davlat aktivni xususiylashtiriladi

Bozor iqtisodiyoti sharoitida har birimiz mulkdor bo'lishni istaymiz. Ilgari buning uchun kimdir tanishini ishga solsa, boshqalar pul orqali mulkka egalik qilishni istardi. Hozirda qonuniy yo'li – auksion orqali binoni xarid qilish, ijara olish va sarmoya kiritib, mulkka egalik qilish mumkin. Ushbu faoliyat bilan shug'ullanuvchi vakolatli davlat organi sifatida yagona davlat siyosatini yurituchi davlat aktivlarini boshqarish agentligi viloyat boshqarmasi 2023-yilda bu yo'naliishda amalga oshirilgan ishlar va joriy yilgi rejalar haqida OAV vakillariga ma'lumot berdi.

Ya'ni, o'tgan yilda birgina xususiylashtirish yo'naliishida 133 ta (shundan 121 tasi davlat ko'chmas mulk obyektlari hamda 12 tasi aksiya paket va davlat ulushlari) davlat aktivni ommaviy savdolarga chiqarilgan, shundan 63 tasi (58 ta davlat ko'chmas mulk obyektlari hamda 5 tasi davlat ulushlari) 100,7 milliard so'm xarid qiyimatida sotilgan. 2024-yilda 132 ta davlat aktivini xususiylashtirishga tayyorlash ishlarini amalga oshirish va ularni ommaviy savdolarga chiqarish hamda ushbu aktivlarni sotishidan va o'tgan yillardagi shartnomalardan 177,4 milliard so'm tushumni ta'minlash rejalashtirilgan. Buning uchun yil boshidan 6 ta ko'chmas mulk obyekti 1,2 milliard so'm xarid qiyimatida sotilgan hamda bugungi kunda ommaviy savdolarda 196,9 milliard so'm boshlang'ich narxda bo'lgan 67 ta (60 ta davlat ko'chmas mulk obyekti hamda 7 ta aksiya paket va davlat ulushlari) davlat aktivni bo'yicha ommaviy savdolar davom ettilrimoqda.

O'tgan yili davlat mulki sotishdan budgetga 66,4 milliard so'm tushum tushdi, shundan 14,4 million so'm tuman va shahar budgetlariga o'tkazib berildi, - deydi davlat aktivlarini boshqarish agentligi viloyat boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari Abdulaziz Sattorov. - Qishloq

xo'jaligiga mo'ljalangan magan yer uchastklarini mulk va ijara huquqi asosida sotishdan 65,2 milliard so'm tushumi bo'lgan shunda shundan 50,2 so'mi viloyat va tuman (shahar) budgetlariga o'tkazildi.

Viloyatda 112 ta davlat ishtiropidagi korxonadan 13 tasi ("Kattaqo'rg'on shahar sharob savdo" MChJ, "Ingichka metalls" MChJ, "Agalk Loman parranda" AJ QK va h.k.) faoliyatizsiz va tugatish jarayonida. Viloyatdagi davlat ishtiropidagi korxonalarning 2022-yil yakuni bo'yicha o'z so'f foydasidan 3556,97 million so'm dividend to'lovlarini tegishli tartibda davlat budgetiga undirildi. Iqtisodiyotda davlat ishtiropidagi korxonalarning ulishuni keskin qisqartirish va ular faoliyatini samaradorligini yanada oshirish bo'yicha ish olib borilmoqda.

Joriy yil boshiga 369 ta, shundan, soddallashtirilgan (mulki mavjud emas) tartibda – 342 ta, umumiy (mulki mavjud) tartibda – 27 ta bankrot korxonalarini tugatish jarayoni davom etmoqda. Tugatish ishlarini olib borilgan bankrot korxonalarning 23,35 milliard so'mlik shundan budget oldidagi 14,12 milliard so'm, ish haqidagi 87 million so'm, bank kreditidan 76 milliard so'm va boshqa qarzlardan 1,5 milliard so'm kreditor qarzdorliklari undirildi.

O'.XUDOVBERDIYEV.

LIDER AYOLLAR KATTAQO'RG'ONDA

Birinchi o'zbek huquqshunos olimasi Xadicha Sulaymonova, kimyogar oli-ma, birinchi o'zbek ayol rassomi Zarifa Saidnosirova, adabiyotimizning yirik darg'alari Zulfiya Isroiilova, O'zbekiston qahramoni Suyuma G'aniyeva, hassos shoira Halima Xudoyerberdiyeva, Markaziy Osiyoda birinchi o'zbek dirijor ayol Dilbar Abdurahmonova haqida bilasizmi? Ularning ro'yxatini yana uzoq davom ettirish mumkin. Shu bilan bir qatorda, bugun boshqaruv idoralarida rahbarlik qilayotgan Oliy Majlis Senati raisi Tanzila Norboyeva, Prezident maslahatchisi o'rinbosari Galina Saidova, O'zbekistonning Isroioldagi elchisi Feruza Makhmudova, Bosh prokuror o'rinbosari Svetlana Ortikova, O'zbekiston Oliy Majlisining inson huquqlari bo'yicha vakili Feruza Eshmatova kabi bir qator yetakchi ayollar safi ham kengayib bormoqda. Ularning bu darajaga erishishiga bilim va qat'iy irodasi asos bo'lgan.

Kattaqo'rg'on shahrida "Men ham rahbar bo'laman" shiori ostida o'tkazilgan xo-tin-qizlar forumida aynan yuqorida ismlari keltirilgan va boshqa lider ayollar bilan yaqindan tanishuv bo'ldi. Forum nafaqat kattaqo'rg'onlik faollar, balki oq'shi tuman xo-tin-qizlari ham jamladi. Viloyat hokimi o'rinbosari, oila va xo-tin-qizlar boshqarmasi rahbari Z.Rahmonova ishtiropchilarni ushbu forum bilan qutlab, bunday tadbirlarni boshqa hududlarda ham o'tkazish lozimligini ta'kidladi.

Xo-tin-qizlarga qaratilayotgan e'tibor, ularni har tomonlarga o'llab-quvvatlash borasida olib borilayotgan tizimli ishlar davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan, - dedi anjumanda so'zga chiqqan Kattaqo'rg'on shahar hokimi Gavhar Alimova. - Bu o'zgarishlar, yaratilayotgan shart-sharoitlar bilan bog'liq ayollar, turli sohalarda mehnat qilayotgan xo-tin-qizlar, farzand tarbiyasi bilan shug'ullanayotgan uy bekalari, har bir ayolning hayotiyatini muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Bugun men singari yana to'rt nafar ayolning hokim sifatida faoliyat olib borayotganliji ham ushbu islohotlarning natijasidir. To'g'ri, bugun mam-lakatimizda ijtimoiy himoya-ga muhtoj xo-tin-qizlarni o'llab-quvvatlash, ularga tizimli yordam ko'rsatish anche takomillashdi. Ayollarni kasb-hunarga o'rgatish, ro'zg'origa daromad keltirishi, farzandlarini tarbiyalash bilan bog'liq masalalar mazkur yo'naliishdagi ishlarning uzvii bir qismiga

aylandi. Shu bilan bir qatorda, bugun iqtidorli qizlar ham e'tibordan chetda emas. Afsuski, e'tibor qaratilsa-da, ba'zida bilimga chanqoq qizlarning biz bilgan sahabarga ko'ra, o'z iqtidorini namoyish etishga imkonsiz qolishini kuzatamiz.

Shuning uchun jamiyatda, oila-da xotin-qizlarga munosabati o'zgartirish, ularning oiladagi o'rinni yo'qotmagan holda jamiyatagi faoliygini qadrash lozim. Bugun

Viloyat adliya idoralari tomonidan o'tgan yil sohada amalga oshirilgan ishlar va joriy yillgi rejalgarda bag'ishlangan matbuot anjumani bo'lib o'tdi. Boshqarma boshlig'i Salohiddin Sattorovning ta'kidlashicha, o'tgan yili tizimda 681 ta o'rganish o'tkazilib, 169 ming 888 ta qonunbzilish holati aniqlangan. 2022-yilda esa bu raqam qariyb 447 mingni tashkil qilgan. Sohalar bo'yicha tahlii qilinganda eng ko'p qonunbzarlik sog'liqni saqlash (38001 ta), soliq qonunchiligi (14267 ta), ta'lif sohasi (13111 ta), mehnat va ish bilan ta'minlash (10762 ta) yo'naliishlariga to'g'ri kelgan.

Raqamlashtirishga E'TIBOR KUCHAYADI

Aniqlangan qonunbzilishi holatlarni bartaraf qilish yuzasidan tegishli tashkilotlarga 1633 ta taqdimnoma, ma'muriy javobgarlikka tortish yuzasidan 1604 ta, jinoiy javobgarlikka tortish bo'yicha 19 ta taklif va 1495 ta ogohnoma kiritildi, - dedi S.Sattorov. - Natijada 703 nafar shaxs intizomiy, 1597 nafar shaxs ma'muriy javobgarlikka tortildi. Taqdimnomalarga asosan 128 milliard 577 million so'mdan ortiq pul mablag'lari qonuniy egalariga qaytarildi.

Bundan tashqari, boshqarma va tuman (shahar) adliya bo'limlari tomonidan hisobot davrida sudlarga javobgarlardan 61 milliard 533 million so'm mablag' undirish yuzasidan 1294 ta da'vo arizasi kiritilgan. Hisobot davri boshidagi qoldiq da'vo arizalari bilan birgalikda 61 milliard 460 million so'mlikdan ortiq 1293 ta da'vo arizasi qanoatlantirildi.

Ma'lum qilinishicha, boshqarma va tuman (shahar) adliya bo'limlari 2023-yil davomida jismoniy va yuridik shaxslardan 7695 ta murojaat kelib tushgan bo'lib, ularning 7144 tasi hal etilgan.

Mahalliy davlat hokimiyyati organlarining adliya idoralari taqdim etilgan normativ-huquqiy tusdagi 152 ta qarori loyihasidan 124 tasi huquqiy ekspertizadan o'tkazilib, xulosha berilgan, 28 ta qaror loyihasi qaytarilgan.

Matbuot anjumanida joriy yilda amalga oshiriladigan ishlar haqidagi ham to'xtalib o'tildi.

- Joriy yilda oldimizga qo'yilgan asosiy vazifa tizimi ni raqamlashtirish va mahallalarda davlat xizmatlari ko'rsatishni takomillashtirish, - dedi S.Sattorov. - Masalan, o'tgan yil chekka mahallalarda yashovchi fuqarolar 1 million 423 mingdan ortiq davlat xizmatidan foydalanan uchun tuman markazlariga kelgan. Bu ishlarni sodda-lashtirish uchun 15 turdag'i xizmatni mahalla darajasida ko'rsatishga ruxsat berilyapti. Buni muvofiqlashtirish esa bizning zimmamizda va shu asosda "mahalla yettiligi" bilan hamkorlikda mahallada davlat xizmatlari ko'rsatishni yo'iga qo'yamiz.

F.RO'ZIBOYEV.

Ba'zi xorij kinofilmrlarida o't o'chiruv-chilarni chaqiruvdan tashqari vaqtida bekorchi yoki futbol o'yini tomosha qilayotgan holatda tasvirlashadi. Ko'pchiligimiz buni fakt sifatida qabul qilganimiz. Amalda qanday? Viloyat favqulodda vaziyatlar boshqarmasi tomonidan Nurobod tumanidagi 23-kasbiylashtirilgan yong'in-qutqaruv qismiga tashkil etilgan press-turda ayni savolga javob oldik.

Yong'in-qutqaruv qismi 2023-yilning sentabr oyida foydalanimaga topshirilgan bo'lib, barcha zarur qulayliklarga ega. Qishning izg'irinli kunlarda ham uning avtoturargohida havo harorati mo'tadir, +18 darajada saqlanishi ta'minlanadi. Bu favqulodda chaqiruv bo'lganida, jamao va texnikalarni tezroq harakatga keltirish uchun zarur. 45 soniya. Shu vaqt ichida ular qismidan chiqib ketishi kerak.

Qism o'z ichiga dispatcher xonasi, kutubxona, ma'naviyat va ma'rifat xonasi, yotoqxona, dars o'tish xonasi, 3 ta avtoturargoh hamda ustaxonani oladi. Shuningdek, uning hududida qism shaxsiy tarkibini jismonian chiniqtirish va kasbyi ko'nikmalarini mustahkamlash uchun sport maydonchasi hamda 4 qavatlari o'quv mashg'ulot minorasi bor.

— Odamlar o't o'chiruvchilar chaqiruv bo'lmasa, bekor qoladi deb o'lyashadi, - deydi tuman favqulodda vaziyatlar bo'limi boshlig'i Sh.Sultonov.

"Dinamo" Superligaga qanday tayyorgarlik ko'rdi?

"Dinamo" jamoasi Superliga yangi mavsumi oldidan Toshkentdagi yig'inda mahalliy klublarga qarshi nazorat uchrashuvlarida maydonga tushgan bo'lsa, Saudiya Arabiston va Turkiyada o'quv-mashg'ulot yig'inlarida Saudiya Arabiston, Rossiya, Gruziya, Qatar, Latviya va Qozog'iston klublari bilan o'rtoqlik uchrashuvlarini o'tkazdi. Shu bilan birga, yig'in doirasida tarkibini kuchaytirish maqsadida ja-moaga mahalliy va legioner futbolchilar jalb qilindi.

Jumladan, mahalliy klublardan Humoyunmirzo Iminov, Damir Temirov, Farrux Ikromov, Xislav Xalilov, Sanjar Shoahmedov, Husniddin G'ofurov, Odiljon Abdumajidov, Vladimir Kozak, Anvar Hojimirzayev hamda belaruslik Artyom Sokol, ganalik Emmanuyel Yagr, braziliyalik Jurani Fransisko Ferreyra kabi legioner futbolchilar bilan shartnoma imzolangan. Aytish joizki, ganalik ikki legioner hujumchi Kojo Joel va yarim himoyachi Fransis Narx jamoa tarkibida o'tgan mavsumdan bu-

yon to'p surmoqda.

- Oxirgi o'quv-mashg'ulot yig'ini Turkiyada o'tkazdi va bir nechta o'rtoqlik uchrashuvlarida maydonga tushdi, hammasi yaxshi o'tdi, - deydi V.Abramov. - Seleksiya ishlardan qoniqdim, kimni jamaoga olib kelish mumkin bo'lsa, jalb qildik. Bu tanlov qanchalik to'g'ri bo'lgani esa o'yinda aniq bo'la-di. Mavsum oldidan maqtanishga erta, lekin muxlislarni xursand qilish uchun harakat qilamiz.

"Dinamo" 1-mart kuni Superliganing ilk turida Namangan-

O't o'chiruvchi bo'sh vaqtida nima qiladi?

— Aslida ularda bo'sh vaqtning o'zi yo'q. Qismida 47 nafar xodim mehnat qiladi. Har bir navbatchilik guruhi bir kun, ya'ni 24 saat ishlaganidan so'ng uch kun dam oladi. Bizda 4 ta navbatchilar guruhi bor. Xodimning ish kuni ertalab saat 8:00 da, o'zidan oldingi navbatchidan tegishli texnika va anjomlarni qabul qilib olishdan boshlanadi. Keyin tushlikkacha maxsus o'quv darslari o'tkaziladi. Undan so'ng jismoniy va kasbiy normativlar bo'yicha mashg'ulotlar, texnikalarni ko'zdan kechirish va ta'mirlash, xo'jalik ishlari bor. Bularning barchasi

favqulodda vaziyat bo'lmaganida qilinadi. Shunday kunlar bo'ladiki, xodimlarimiz haddan ortiq char-chaganligi uchun yong'in o'chirish jarayonining o'zida navbat almashishadi.

Tadbir doirasida qismda o'quvchi-yoshlar uchun ochiq eshilkar kuni o'tkazildi. Unda hudud-da tabiyi va texnogen xususiyati favqulodda vaziyatlardan muhofaza qilish va ularni bartaraf etishga mas'ul hamkor tashkilotlarning texnika va anjomlari ko'rgazmasi o'tkazildi. Ishtirokchilar o'zlarini qiziqtingan savollarga javob olishdi.

da "Navbahor" klubiga qarshi maydonga tushib, 3:1 hisobida mag'lub bo'ldi. Jamoa ikkinchi turda "Neftchi"ni qabul qiladi, uchinchi turda esa Olmaliqda

OKMK mehmoni bo'ladı. Ko'ramiz, viloyatimiz jamoasi bu mavsum Superligada qanday natija qayd etadi?

F.RO'ZIBOYEV.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lolar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

O'ZBEKİSTON SOG'LIQNI SAQLASH XODIMLARI KASABA UYUSHMA VILOYAT KENGASHI

aziz opa-singillarimiz va
mehribon onaxonlarimizni

8 mart -

Xalqaro xotin-qizlar kuni
bilan tabriklaydi.

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Davronov Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasida marhum Rahmonov Salimga (2021-yil 21-noyabrdagi vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Davronov Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand tumani Oqmachit mahallasi, Bag'rikenglik ko'chasi, 4-uy.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Muhammadiyev Farhod Jo'raqulovich notarial idorasida marhum Eshbekov Xasanga (2019-yil 25-iyulda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Muhammadiyev Farhod Jo'raqulovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ismoilova Shahlo Bahrilloyevna notarial idorasida marhum Ashurova Martabaga (2022-yil 2-fevraldi vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ismoilova Shahlo Bahrilloyevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 17-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasida marhum Radjabov Obidga (2005-yil 20-aprelida vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Beruniy ko'chasi, 12-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasida marhum Utешев Геннадий Федорович (2016-yil 12-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Nodirabegim ko'chasi, 5/1-uy.

Past Darg'om tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Hamidov Norbek Komil o'g'li notarial idorasida marhum Taniyeva Lyubat Zilxonovnaga (2023-yil 16-fevraldagi vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Xamidov Norbek Komil o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Past Darg'om tumani Juma shaharchasi, Amir Temur ko'chasi, 48-uy.

Ichki INTIZOM NIMA?

Mulohaza uchun mavzu

O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist Farmon Toshev o'zining ijtimoiy tarmoqlardagi "Ichki intizom - u tug'ma bo'ladimi yoki o'rganiladimi?" sarlavahli maqolasida ichki intizomga quydagicha ta'rif beradi: Bolalikda belgilangan tartib-qoidalarga amal qiladigan, ya'ni darsga kechikmasdan keldigan, odob bilan o'tiradigan, uyg vazifani bajaradigan, nojo'ya so'zlarni aytmaydigan o'quvchi intizomli hisoblanadi. Katta yoshdagilarga mezon o'zgarmasa-da, harakat doirasi kengayadi, xolos. Intizomli kishi ishga kechikmaydigan, ishdan o'z vaqtida ketadigan, ish vaqtidan unumli foydalana-digan, topshiriqlarni ko'ngildagidek bajaradigan xodimlardir. Bunga o'ziga yarashadigan, toza-ozoda kiyimda yuradiganlarni, atrofdagilarga samimiy munosabatda bo'ladiganlarni ham qo'shish mumkin. Intizom insonga obro', muvaffaqiyat keltiradi, vaqtini samarali ishlashiga yordam beradi. Intizom jamiyat barqarorligini ta'minlaydi.

Darhaqiqat, ichki intizom tug'ma fazilat. Tibbiy genetika fani yutuqlari shundan dalolat beradiki, ota-onadagi barcha yaxshi-yomon xislatlar irlsi yo'l bilan farzandga o'tadi. Yaxshi fazilatli insonlarning farzandlari ham ota-onalari kabi nafsatli, ma'naviyatlari, madaniyatli, qat'iyatlari, nafsci tiya oladigan, gunoh ishlardan saqlanadigan, atrof-muhitiga sinchkovlik bilan qaraydigan, katta-kichikning hurmatini joyiga ko'yadigan bo'lib yovaga yetadi. Mashoyixlar aytganidek, "Yaxshidan yomon bo'ldi deb kuyunmang, ul o'z nasliga tortadi", degan purma'nno hikmatda haqiqat bor. Ota-bobolarimizdan "Falonchi o'ta tarbiyalri, odob-axloqli, kishining havasi keladigan yigit bo'libdi-da, uning ota-bobolari ham xushchaqchaq, odamoxun, yaxshi fazilatlar bilan odamlarning hurmatiga sazovor insonlar edi-da", degan gaplarni ko'p eshitganmiz.

Aksinchal, xushfe'lli, o'ta farosatli, el oqsoqoli bo'lgan odamning farzandi otasiga o'xshash fazilatlarga ega bo'limasa, "Uning onasi kimlardan edi? Esiz, falonchining peshonasi sho'r bo'limasa, baxtini qarang, unga noshud ayol tushgan ekan-da, ya'ni be'o'shxon xislatlarni onadan o'tgan", deb xulosa qilishardi. Albatta, insonning ichki intizomi oiladagi, jamoadagi, yon-atrofdagi odamlarning o'zaro munosabatlari, tartib-intizomi, mehr-oqibati, o'ziga bo'lgan talabchanliklari kuzatish natijasida shakllanib boradi. Ammo bu fazilatlarni inson tug'ma qobiliyatga ega bo'isagina o'ziga singdirib olishi, rivojlantirishi, kelajakda komil inson bo'lib yetishishi mumkin.

Oilada ichki intizomning shakllanganlik darajasi qaynona-kelin munosabatlarda yaqqol ko'zga tashlanadi. Oilaga kelin bo'lib tushgan yosh qiz o'zi unib-o'sgan xonadondagi tartib-intizomiga o'rgangan bo'ladi. Agar ichki intizomi sust bo'lsa, oiladagi yoshi ulug' qaynona, qaynotva boshqa yaqin qarindoshlardan ko'rganlarini, eshitganlarini o'zlashtira olmasdan, bajaradigan yumushlarida unum bo'limaydi, qiladigan ishi chala-chulpa, hatto idish-tovoqlarni yuvish-chayishi ham ko'ngildagidek bo'lmaydi. Oqibatda qaynona-kelin munosabatlari sovuqlashadi, bu holat turmush o'rtog'iga ham xush yoqmaydi va ko'p o'tmasdan oila qo'rg'oniga darz ketadi.

Mehnat jamoasida esa ichki intizomi shakllangan kishi o'zining xizmat vazifasini sidqidildan bajaradigan, ishga kechikmasdan keladigan, vaqtida ishdan ketadigan, jamaa a'zolari bilan xushmuomalada bo'ladigan, hamkasblariga yordam kerak bo'lganda, oq'rinmasdan yordamlashadigan, bugungi ishni ertaga qoldirmaydigan, sof vijdoni xodim sifatida ko'pchilikning hurmat-e'tiboriga sazovor bo'ladi. Aksinchal, ishga kelib-ketishida tartib bo'lmagan, og'irning ustidan, yengilning ostidan yuradigan, jamaoda fisqu fasod gaplarni tarqatadigan, o'tirgan joyini toza saqlamaydigan, qildan qiyiq qidiradigan, jamaoda ma'naviy muhitining buzilishiga sabab bo'ladigan xodimlarda ichki intizom yetari darajada shakllanmagan bo'ladi.

Ko'p yillik ish tajribamda, turli mehnat ja-moalaridagi faoliyatim davomida ichki intizomi

turlicha rivojlangan shaxslar bilan birga ish-lashga to'g'ri kelgan. Intizomi kuchli odamlarni sof vijdoni deb ataydilar. Ular o'zganining haqiga xiyont qilmaydi, kishilarini kamsitmaydi, man-manlik qilmaydi, xizmat vazifasini bekami-ko'st, o'z vaqtida ado etadi. Intizomi sust, irodasiz kishilar aksariyat hollarda o'z manfaatlarini boshqalardan ustun qo'yadi, hamkasbinining yutuqlarini ko'rolmaydi, ishiga to'sqinlik qilishga, ishdan chalg'itishga harakat qiladi, jamaoda ish qancha orqaga ketsa, undan xursand bo'lib, zimdan tomoshabin bo'lishadi.

Kichikroq bir jamaoning rahbari bo'lib ishlagan kezlarimda boshimdan o'tgan bir voqeani misol tariqasida keltirishni lozim topdim. O'tgan asrning 90-yillarda men rahbar bo'lib kelgan jamaoda ma'naviy muhit keskin buzilgan, uch toifa guruhga bo'lingan, bir-birining ustidan har xil bo'htonlar tarqatib, turli instansiyalarga arizabolizqaviya chiqqan, ularning liderlari rahbarlikka orzumand bo'lgan jamaoa ekan. Ularning bir guruhniadolat tarafadori, ikkinchi guruhni buzg'unchilar, uchinchini guruh betaraf yoshlarni tashkil etardi. Buzg'unchi guruh a'zolari yangi kelgan rahbarga nisbatan g'arazli niyatlarini ishga sola boshladi. Shunda ular irodasi sust, ichki intizomi shakllanmagan, yangi ishga kelgan xodimdan ustamontlik bilan foydalana boshlashdi. Dastlab unga boshlang'ich partiya tashkiloti kotibi ustidan shikoyat yozdirib, shahar partiya qo'mitasiga murojaat qilishdi. Partiya tashkiloti kotibi hani irodasizlik qilib, darhol ariza berib vazifasini topshirdi, keyin uning o'rninga kotib etib arizachi yangi kodinni saylashdi va undan ongsiz qurol sifatida rahbarga qarshi niyatlarini amalga oshirishda foydalandilar. Partiya tashkiloti kotibida ichki intizom shakllanmaganligi sababli uning rahnamolari qanday ko'sratma bersa, tahil qilib o'tirmsadan, to'g'ri yoki noo'rin ko'rsatmaligining tagiga yetmasdan, to'g'ridan-to'g'ri rahbar yuritayotgan siyosatga qarshi tura boshladi. Bu ma'naviy qashshoq xodimni to'g'ri yo'iga boshlash uchun bir necha yil vaqt, mashaqqatli mehnat sarflashga to'g'ri kelgan. Bunday insonlar har bir jamaoda bugun ham uchrab turadi. Shuning uchun ham mehnat jamoalarida intizomni mustahkamlash uchun Mehnat kodeksi asosida ichki mehnat tartib-qoidalari ishlab chiqiladi.

Ushbu qoidalalar mehnat jamaasida ichki mehnat tartibi, xodimlarning burchlari, shuningdek, mehnat shartnomasini o'zgartirish, bekor qilish, ish jarayonini tashkil etish tartibi, ish vaqt, dam olish vaqt va undan foydalinish, shu bilan birga, ishdagi yutuqlar uchun rag'baltantirish, mehnat intizomini buzganlik uchun javobgarlik, ish beruvchi bilan xodim o'rtasida yuzaga keladigan boshqa huquqiy munosabatlarga oid masalalarni tartibga soladigan asosiy ichki normativ hujjat hisoblanadi.

Demak, yaxshi otga bir qamchi, yomon otga ming qamchi deganlaridek, ichki intizomi mustahkam xodimlar o'zidan bilib, xizmat vazifasini vijdona bajaraveradi, ichki intizomi sust xodimlarning intizomi ichki mehnat tartib-qoidalari bilan tartibga solinadi.

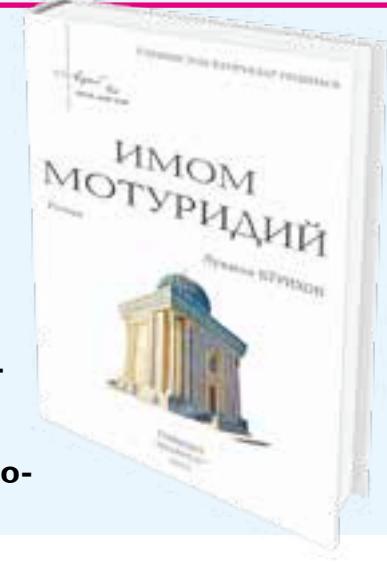
Yaxshinor ALLAYOROV,
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
dotsenti.

Qaniydi kutubxonalarda navbat bo'lsa...

Zarafshon

So'zidan kibrni, dilidan nafnsni, xayolidan guman-ni tark etish inson uchun nega bunchalik mushkul? Bu amallarni to'laqonli amalga oshirishi kishidan irodani talab etadimi yoki bilimni? Irodasi kuchli bo'laturib, bilimi yetarli emasligidan turli hayotiy ziddiyatlarga tushib qolgan yirik tarixiy shaxslarni bilasizmi? Bilimi kuchli, ammo qayerdadir saboti pand berib, butun o'rgangan, bilganlarini bir pulga chaqqan ulamolar haqida ham eshitgansiz. Insonni komillikka yetaklovchi o'sha nozik nuqta qayerda? Insoniyat uchun asrlar osha sir bo'lib kelayotgan bu tushunchalar moziyning turli alg'ov-dalg'ov yillarda-da olimlarning e'tiboriga, izlanishiga sabab bo'lgan va ular bu o'rganuvularini tartibga keltirib, mayoq singari insoniyatga taqdim etgan. Izlanib, riyozat chekib, ulamolik rutbasiga erishish boshqa, ammo o'sha bilganlariga amalda ham riya etish, nafsidan, kibridan xalos bo'lish esa kamdan-kam olimlarga nasib etgan. Imom Moturidiy mana shunday allomalardan edi.

"Imom Moturidiy" romanini o'qib

Dengizdek ilmi bilan kamtarlik libosidagi ALLOMA

Luqmon Bo'rixon qalamiga mansub "Imom Moturidiy" romani avl-yosifat shu inson haqida. To'g'risi, kitob badiyi asar ekanligini bilsamda negadir unga hujiyatli bir bitiklar singari nazar tashlagandim avvaliga. Vaholanki, adabiyotshunos, O'zbekiston Qahramoni Ibrohim G'afurov roman avvalida quydagi fikrlari bilan ham kitobning niyoqida o'qishli, qiziqarli ekaniga alohida urg'u bergen: "Yozuvchi Luqmon Bo'rixon qalamiga mansub "Imom Moturidiy" romani tariximning qorong'i sahifasini yoritib, o'y-xayollarimizga yaxshi bir ozuqa beradi. Ezguqli, abadiyat, ilohiyat bobidagi fikrlarimizni charxlaydi. Zam'on o'quvchilari bu qiziqarli asarni o'qib, uzoq o'tmishimiz, buyuk olim ajoddolaramiz va ularning kurashlari haqida qimmatli ma'lumotlarga, jonli tasavvurlarga ega bo'ladi. Shaxsan o'zim bu yangi romanni o'qib tugumas zavqu shavq oldim va iqtidorli adibimizni qimmatli asar yaratgani bilan tabrikladim".

Ammo o'qishni boshladim-u undan ajralolam qoldim. Xayolimda bir vaqtning o'zida ko'plab fikrlar charx urdi. Bugun ijtimoiy tarmoqlarda din haqida hali tuzuk o'rganib, o'rganmay va'z o'qiy boshlab, atrofiga muxlislar yig'ayotgan, faqat maishiy hayotimizni aylantirib ham, o'rgitirib ham turlicha usullarda tushuntirib, odamlarning vaqtini oladigan videokontentlar ko'payib ketdi. Ularning qaysi biriga ishoniish kerakligini bilmay yoki har qanday gapga chippa-chin ishonib yurganlar bor. X asrlarda turli mazhabu firqalarga bo'lingan holda islam dinini mayoq qilib, ammo turli shubha va gumanlar, babs-munozaralar ila musulmonlar o'ttasiga nifoq solishni ko'ngliga tutkan jamao vakillarining avj olishi, davlat miyosida o'z maqsadlariga erishishni ko'zlashlari ochiq-oydin bo'lib qoladi. Shunday vaziyatda Abu Mansur Moturidiy o'z ilmi, tafakkuri, irodasi ila shu firqalarga ularning yo'li xato ekanini ochiq-oydin isbotlab beradi.

Kitobni o'qirkansiz, beixtiyor xuddi o'sha davrga tushib qolganday his qilasiz o'zingizni. Moturidiyning kamtarona hayoti, buyuk olim, keng tafakkur egasi bo'la turib, qator imkoniyatlardan o'z ixtiyori ila voz kechib borishi aksariyatlardan xos

bo'imasligini his qilib, bu fazilatlar dan kuch olib o'qiyisiz. Va beixtiyor o'sha davrni bugun bilan solishtira boshlaysiz. Bir qaraqanda solishtirish umuman to'g'ri kelmaydiganday tuyulsa-da, ammo inson atalmish xilqat hamon o'sha-o'sha ekanligiga yana bir karra amin bo'lasiz. Bugun dinni niqob qilib, terrorchilik harakatlarini amalga oshirayotgan guruhi, o'sha davrdagi mo'taziliyichlardan hech qanday farqi yo'q bo'la kerak, deb o'ylaysiz. So'zi, notigligi bilan minglab odamlarni o'ziga jalb qilib, nojoiz fikrini uqtirishga, ortidan ergashtirishga urinishlar faqat bugunning mahsuli emasligiga amin bo'la-siz. Va yana Moturidiy hazratlaridek dengizday ilmi bilan kamtarlikni ixtiyor etgan olimlar bugun ham bor-mikan, barcha hashamatdan voz kechgan olimlar bugun qaysi go'shada yashar ekan degan xayolga tolasiz. Agar bo'lsa, ular nega Samarqanda kudoba juda oddiy, ammo chiroyligi va o'qishli tarzda namoyon etilgan.

Gulruh MO'MINOVA.

ABU MANSUR MOTURIDIY HAQIDA

Abu Mansur Muhammad ibn Mahmud Hanafiy Moturidiy Samargandda, Moturid mavzesida 870-yilda dunyoga kelgan. Moturidiy Samargandda 945-yilda vafot etgan va shahar chekkasidagi Chokardiza qabristoniga ko'milgan. Mazkur hudud ziyoratgohga aylantilil, maqbara o'rnatalgan.

Moturidiy fiqh va kalom masalalari bilan qiziqib, butun umri davomida shu sohaga oid asarlari yozib qoldirgan. Xususan, "Kitab Tavhid" ("Allomani yakkalashlar kitobi"), "Kitab Maqomat", "Kitab rad avomil adila il kabiy" ("Ka'biy zalolatlarining boshlanishini rad qilishga bag'ishlangan kitob"), "Kitab bayon va hum ul-mu'tazila" ("Mu'tazila g'avg'olari va undan qo'rqmaslik haqidagi kitob bayoni"), "Kitab Ta'vilot al-Qur'on" ("Qur'on va'lili kitobi").

Abu Mansur Moturidiyning ko'p asarlari bizgacha yetib kelmaygan, yetib kelganlari ham asosan xorijiy mamlakatlar kutubxona va qo'lyozma fondlarida saqlanadi. Al-Moturidiyning islam olamida juda nozik hisoblangan "Tavhid kitobi" asari bizning davrimizga yetib kelgan va u 1970-yilda Fathulloh Xulif tomonidan Bayrutda nashr etilgan.

"Gamezone" gavjum, kutubxona bo'm-bo'sh

Korxonamiz ikki qavatlari binoning birinchi va ikkinchi qavatlarida ijarada ishlaydi.

Bino yerto'lasida kompyuter o'yinlari zali joylashgan. Ahyon-ahyonda derazadan ichkari boqaman, birorta kompyuter bo'sh bo'lmaydi, hatto kechasi ham.

Yaqindagina tunda bo'lgan holat.

Oy yakuni, ishlar ortgani bois tungi 9 lardan o'tib, korxonadan chiqiladi. Ishxona yonida turgan avtomashina ichidagi uch nafr yigitlarga kompyuter zalidani chiqqan do'sti "Jo'ralar, 40 daqiqada 3 ta kompyuter bo'sharan, kutamiz-a?" deb yuzlandi.

Shuningdek, korxonamiz yaqinida katta kutubxona ham joylashgan. U maskanga borganimda kompyuter xonasidagi manzaraning aksi, deyarli bo'm-bo'sh kutubxonani ko'raman.

"Qaniydi, kutubxonalarda ham o'qirmanlar kitoblar navbatini "game-zone" da bo'shadiyan kompyuterni kutgandek kutishsa", degan orzu-xayol o'tdi dilimdan...

Sherzod SUVONQULOV.

SHU OYDA TAVALLUD TOPGANLAR

5-MART

Guljamol ASQAROVA – 1978-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti laureati, shoira.

10-MART

To'ti YUSUPOVA – (1936-2022) Samargand tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

Amina MIRMUHAMMEDOVA – (1912-2005) Andijonda tug'ilgan. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi.

Oyrajab BURHONOVA – 1957-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston Respublikasi xalq o'qituvchisi.

11-MART

Mardon MAVLONOV – 1963-yilda Samargand tumanida tug'ilgan. O'zbekiston va Tojikiston Respublikalari xalq artisti.

12-MART

Nurzoda JAHROVA – 1963-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

13-MART

Shukurbek KAMALOV – 1963-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

14-MART

Shukurbek KAMALOV – 1963-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

15-MART

Shukurbek KAMALOV – 1963-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

16-MART

Shukurbek KAMALOV – 1963-yilda Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

17-MART